

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”.

RAPORT EWALUACYJNY

Z WDRAŻANIA LOKALNEJ STRATEGII ROZWOJU I FUNKCJONOWANIA LOKALNEJ GRUPY DZIAŁANIA STOWARZYSZENIE N.A.R.E.W. – NARWIAŃSKA AKCJA ROZWOJU EKONOMICZNEGO WSI ZA OKRES 2016 - 2018

OPRACOWANIE:

Biuro Stowarzyszenia N.A.R.E.W. - Narwiańska Akcja Rozwoju Ekonomicznego Wsi

Stowarzyszenie N.A.R.E.W.-Narwiańska Akcja Rozwoju Ekonomicznego Wsi
Ul. Lipowa 4; 18-106 Turośń Kościelna; tel. i faks: 85 650 51 04
www.stowarzyszenienarew.org.pl; biuro@stowarzyszenienarew.org.pl

cnoroszcz, Kobylin-Borzymy, Poświętne, Krypno, Łapy, Sokoły, Suraz, Turośń Kościelna, Tykocin, Wyszki, Zawady

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”.

SPIS TREŚCI:

1. Wprowadzenie
2. Zakres badania i metodologia
 - 2.1. Cel badania
 - 2.2. Zakres badania
 - 2.3. Kryteria badania
3. Założenia Lokalnej Strategii Rozwoju
 - 3.1. Opis ogólny obszaru i przedsięwzięć
 - 3.2. Cele Lokalnej Strategii Rozwoju
 - 3.3. Plan działania
4. Funkcjonowanie biura i organów Stowarzyszenia N.A.R.E.W.
 - 4.1. Biuro Stowarzyszenia
 - 4.1.1. Działania Biura
 - 4.1.2. Zrealizowane nabory wniosków
 - 4.1.3. Budżet funkcjonowania Biura
 - 4.2. Rada LGD
 - 4.3. Zarząd i Walne Zebranie Członków
5. Warsztat refleksyjny
6. Realizacja działań ujętych w Planie Komunikacji
7. Ankieta ewaluacyjna
8. Wnioski

Stowarzyszenie N.A.R.E.W.-Narwiańska Akcja Rozwoju Ekonomicznego Wsi
Ul. Lipowa 4; 18-106 Turośń Kościelna; tel. i faks: 85 650 51 04
www.stowarzyszenienarew.org.pl; biuro@stowarzyszenienarew.org.pl

cnoroszcz, Kobylin-Borzymy, Poświętne, Krypno, Łapy, Sokoły, Suraz, Turośń Kościelna, Tykocin, Wyszki, Zawady

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”.

1. Wprowadzenie

Ewaluacja to obiektywna ocena projektu, programu lub polityki na wszystkich jego etapach, tj. planowania, realizacji i mierzenia rezultatów. Powinna ona dostarczyć rzetelnych i przydatnych informacji pozwalając wykorzystać zdobytą w ten sposób wiedzę w procesie decyzyjnym. Często dotyczy ona procesu określenia wartości lub ważności działania, polityki lub programu.¹

Definicja ewaluacji opracowana przez Komisję Europejską w wytycznych w zakresie monitoringu i ewaluacji Europejskiego Funduszu Spójności oraz Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego² kładzie nacisk na zbadanie wpływu na zmianę otoczenia w wyniku przeprowadzonej interwencji publicznej (rozumianej jako dofinansowanie z funduszy unijnych).

W dokumencie Komisja podkreśla, że sama zmiana w kontekście funduszy unijnych jest generowana dwoma czynnikami. Mianowicie: udziałem interwencji publicznej oraz czynnikami zewnętrznymi. Natomiast wpływ na otoczenie jest rozumiany jako zmiana przypisywana wyłącznie interwencji publicznej. Komisja w odniesieniu do EFS oraz EFRR zaleca właśnie „ewaluację wpływu”, która ma za zadanie zweryfikowanie jaką zmianę dla beneficjenta spowodowało dofinansowanie unijne. Jednakże dobra ewaluacja powinna jednocześnie odnosić swoje wyniki do danej polityki, która odnosi się do całości potencjalnych beneficjentów danego funduszu. Ponieważ to właśnie zauważone potrzeby regionu, sektora czy grupy ludzi są pierwszym czynnikiem, który uruchamia interwencję rozumianą tu jako fundusze unijne. Dlatego po upływie czasu, władze krajowe/ unijne powinny zapytać czy zidentyfikowany na początku problem został zniwelowany. Czy efekt udzielonych dofinansowań unijnych jest na tyle duży by był wyraźnie zauważalny? Innymi słowy – czy dofinansowanie okazało się pomocne.

Z kolei wytyczne krajowe opracowane przez Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie ewaluacji polityki spójności na lata 2014-2020 definiują ewaluację jako badanie społeczno-ekonomiczne, którego celem jest oszacowanie w odniesieniu do jasno sformułowanych kryteriów (najczęściej skuteczności, efektywności, użyteczności, trafności i trwałości) jakości oraz efektów wdrażania interwencji publicznych.³

¹ <http://www.ewaluacja.gov.pl>

² Guidance Document on Monitoring and Evaluation. European Regional Development Fund and Cohesion Fund -http://ec.europa.eu/regional_policy/pl/policy/evaluations/guidance/#1

³ Wytyczne Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 22.09.2015 r. w zakresie ewaluacji polityki spójności na lata 2014-2020

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”.

Ze względu na termin przeprowadzania badania względem programu, projektu możemy wyróżnić:

- **ewaluację formatywną (ex-ante)** – przeprowadzaną przed realizacją programu /projektu. Zasadniczym celem tego typu ewaluacji jest ocena na ile planowana interwencja z punktu widzenia potrzeb (sektora, beneficjentów) oraz spójna w zakresie planowanych celów i sposobów ich realizacji, diagnoza potrzeb i oczekiwań grupy docelowej, identyfikacja potencjalnych trudności w kontekście społecznym, gospodarczym, prawnym.
- **ewaluację okresową (mid-term)**, - przeprowadzaną w trakcie wdrażania programu. Jej efektem jest wstępna ocena interwencji i dostarczenie informacji do przygotowania dokumentów dla następnego okresu realizacji programu, projektu.
- **ewaluację bieżącą (on-going)**, - przeprowadzaną w trakcie wdrażania programu. W przeciwieństwie do ewaluacji mid-term nie jest określony dokładny moment jej realizacji. Ewaluacja on-going przeprowadzana jest np. w przypadku, gdy monitorowanie ujawniło odchylenia od założonych wartości wskaźników. Jej efektem jest identyfikacja barier realizacji celów.
- **ewaluację końcową (ex-post)** - przeprowadzaną po zakończeniu realizacji programu /projektu, poddającą ocenie skuteczność i efektywność interwencji, jej trafność i użyteczność, a także stopień realizacji założonych celów oraz badanie długotrwałych efektów (oddziaływania) projektu/programu. Tego typu ewaluacja może stanowić cenne źródło informacji użytecznych przy planowaniu kolejnych interwencji.

Ewaluacja realizacji Lokalnej Strategii Rozwoju wdrażanej przez Lokalną Grupę Działania Stowarzyszenie N.A.R.E.W. – Narwiańska Akcja Rozwoju Ekonomicznego Wsi jest ewaluacją typu on - going.

Głównym celem tak przeprowadzonej ewaluacji jest bieżące i systematyczne badanie ilościowe i jakościowe całości procesu wdrażania LSR oraz funkcjonowania LGD.

Badaniu poddano:

Stopień realizacji celów i wskaźników LSR;

Stopień wykorzystania budżetu;

Jakość stosowanych procedur i kryteriów wyboru operacji;

Efektywność pracowników biura LGD;

Jakość i efektywność świadczonego doradztwa;

Efektywność Planu komunikacji.

Stowarzyszenie N.A.R.E.W.-Narnwiańska Akcja Rozwoju Ekonomicznego Wsi
Ul. Lipowa 4; 18-106 Turośń Kościelna; tel. i faks: 85 650 51 04
www.stowarzyszenienarew.org.pl; biuro@stowarzyszenienarew.org.pl

cnoroszcz, Kobylin-Borzymy, Poświętne, Krypno, Łapy, Sokoly, Suraż, Turośń Kościelna, Tykocin, Wyszki, Zawady

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”.

2. Zakres badania i metodologia

2.1. Cel badania

Niniejszy raport ewaluacyjny ma charakter sprawozdawczy. Jego celem jest okresowa ocena wdrażania Lokalnej Strategii Rozwoju oraz realizacji działań Lokalnej Grupy Działania Stowarzyszenia N.A.R.E.W. założonych do wykonania w okresie 2016-2018 czyli w tzw. Pierwszym kamieniu milowym. W raporcie ujęto również rekomendacje, wynikające z warsztatu refleksyjnego oraz zebranych ankiet i informacji, których realizacja umożliwi wprowadzanie zmian i optymalizację wdrażania LSR oraz usprawnianie funkcjonowania LGD w kolejnych latach jej funkcjonowania.

2.2. Zakres badania:

- **przedmiotowy** - przedmiotem ewaluacji są zadania zrealizowane przez Lokalną Grupę Działania w celu wypełnienia założeń określonych w Lokalnej Strategii Rozwoju Stowarzyszenia N.A.R.E.W. – Narwiańska Akcja Rozwoju Ekonomicznego Wsi;

- **czasowy** - raport dotyczy pierwszego roku realizacji LSR i funkcjonowania LGD (od 29.06.2016r. – 31.12.2018r.);

- **przestrzenny** - zakres przestrzenny raportu obejmuje obszar wszystkich gmin wchodzących w skład Stowarzyszenia N.A.R.E.W., tj. gmin: Choroszcz, Kobylin-Borzymy, Krypno, Łąpy, Poświętne, Sokoły, Suraż, Turośń Kościelna, Tykocin, Wyszki i Zawady, gdzie były realizowane zadania objęte LSR.

2.3. Kryteria ewaluacji

W trakcie analizy wzięto pod uwagę następujące kryteria ewaluacji:

Trafność – oznacza adekwatność celów interwencji do zidentyfikowanych problemów grup docelowych.

Użyteczność – podobnie jak w przypadku kryterium trafności określa adekwatność celów interwencji do zidentyfikowanych problemów grup docelowych, jednak analiza użyteczności jest prowadzona po zamknięciu interwencji lub w trakcie jej wdrażania.

Skuteczność – określająca stopień realizacji założonych celów, skuteczność użytych działań w przełożeniu na efekty.

Efektywność – stosunek poniesionych nakładów (finansowych, ludzkich, poświęconego czasu) do uzyskanych wyników i rezultatów.

Trwałość - kryterium pozwalające ocenić czy pozytywne efekty/zmiany będą widoczne po zakończeniu interwencji.

Opracowanie opiera się o analizy własne Biura LGD, badania ankietowe, analizę realizacji budżetu oraz analizę realizacji wskaźników poszczególnych przedsięwzięć.

Stowarzyszenie N.A.R.E.W.-Narwiańska Akcja Rozwoju Ekonomicznego Wsi
Ul. Lipowa 4; 18-106 Turośń Kościelna; tel. i faks: 85 650 51 04
www.stowarzyszenienarew.org.pl; biuro@stowarzyszenienarew.org.pl

Choroszcz, Kobylin-Borzymy, Poświętne, Krypno, Łąpy, Sokoły, Suraż, Turośń Kościelna, Tykocin, Wyszki, Zawady

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”.

3. Założenia Lokalnej Strategii Rozwoju Stowarzyszenia N.A.R.E.W.

3.1. Opis ogólny obszaru i przedsięwzięć LSR

Stowarzyszenie N.A.R.E.W. – Narwiańska Akcja Rozwoju Ekonomicznego Wsi obejmuje 11 gmin położonych w województwie podlaskim: Choroszcz, Kobylin-Borzymy, Krypno, Łapy, Poświętne, Sokoły, Suraż, Turośń Kościelna, Tykocin, Wyszki i Zawady. Cztery gminy Partnerstwa N.A.R.E.W.: Choroszcz, Łapy, Suraż i Tykocin mają status gmin miejsko– wiejskich, natomiast siedem: Kobylin-Borzymy, Poświętne, Turośń Kościelna, Sokoły, Wyszki, Krypno i Zawady - gmin wiejskich. Stowarzyszenie N.A.R.E.W. skupia gminy leżące w czterech powiatach: białostockim (7 gmin), wysokomazowieckim (2 gminy) i po jednej gminie w powiecie monieckim i bielskim. Swoją powierzchnią obejmuje obszar 1 536 km², a liczba mieszkańców na dzień 31 XII 2013 r. wynosiła 75 879 mieszkańców.

Spójność obszaru LGD jest w największym stopniu związana z doliną Narwi i jej naturalnym środowiskiem oraz bogactwem przyrodniczym, zachowanym w naturalnym, pierwotnym kształcie. Spójność geograficzna, w tym głównie przyrodnicza obszaru wpływa na spójność historyczną, ekonomiczną oraz kulturowo-społeczną tego obszaru.

Lokalna Grupa Działania Stowarzyszenie N.A.R.E.W. - Narwiańska Akcja Rozwoju Ekonomicznego Wsi powstała w oparciu o doświadczenia we współpracy pomiędzy gminami wchodzącymi w skład Narwiańskiego Parku Narodowego. To właśnie współpraca na płaszczyźnie drobnej przedsiębiorczości w otoczeniu rolnictwa, wykorzystania potencjału przyrodniczego i kulturowego regionu w celu zrównoważonego rozwoju stały się podstawą do realizacji projektu Partnerstwa N.A.R.E.W. w ramach Pilotażowego Programu Leader +.W efekcie jego realizacji doszło do powołania i zarejestrowania Stowarzyszenia N.A.R.E.W. w KRS w dniu 13 marca 2006 r.

Dotychczasowe działania strategiczne LGD mające na celu wykorzystanie zasobów naturalnych i kulturowych, w tym potencjału obszarów należących do sieci NATURA 2000, w okresie 2014-2020 będą kontynuowane. LGD N.A.R.E.W. będzie kontynuować swoją dotychczasową politykę poprzez efektywne wykorzystanie potencjału obszaru dla rozwoju ekonomicznego, wzrostu spójności społecznej i przestrzennej, zwłaszcza w zakresie wsparcia i rozwoju przedsiębiorczości związanej z szeroko pojętym produktem lokalnym i turystyką, inicjatyw wzmacniających kapitał społeczny i rozwój kompetencji zawodowych mieszkańców, wsparcia ogólnodostępnej i niekomercyjnej infrastruktury turystycznej, rekreacyjnej i kulturalnej.

Nowe, planowane przedsięwzięcia w ramach LSR, takie jak: ochrona i wsparcie dziedzictwa kulturowo-historycznego oraz ochrona środowiska przyrodniczego obszaru LGD N.A.R.E.W., będą uzupełniać dotychczasowe działania w zakresie tożsamości kulturowej i dziedzictwa lokalnego.

Stowarzyszenie N.A.R.E.W.-Narwiańska Akcja Rozwoju Ekonomicznego Wsi
Ul. Lipowa 4; 18-106 Turośń Kościelna; tel. i faks: 85 650 51 04
www.stowarzyszenienarew.org.pl; biuro@stowarzyszenienarew.org.pl

Choroszcz, Kobylin-Borzymy, Poświętne, Krypno, Łapy, Sokoły, Suraż, Turośń Kościelna, Tykocin, Wyszki, Zawady

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”.

Nowym obszarem wsparcia, zasygnalizowanym przez mieszkańców obszaru podczas konsultacji LSR są także inwestycje na rzecz ekologii i OZE w gospodarstwach domowych. Szczególną uwagę zwrócono również na osoby zagrożone wykluczeniem społecznym z obszaru LGD, dlatego też promowane będą przedsięwzięcia, które przyczyniać się będą do integracji społecznej i zawodowej grup wymagających wsparcia, w tym w szczególności będących pod opieką OPS lub kwalifikujących się do objęcia wsparciem, osób zagrożonych wykluczeniem społecznym z tytułu powodów wspomnianych w ustawie o zatrudnieniu socjalnym oraz osób niepełnosprawnych. W szczególności problemem, z którym boryka się obszar LGD N.A.R.E.W. jest plan wsparcia w LSR grupy defaworyzowanej jaką jest bezrobotna młodzież, która w przypadku braku szybkiej interwencji, wyjedzie w poszukiwaniu pracy do dużych ośrodków miejskich lub za granicę; kobiety na obszarach wiejskich i tzw. „domownicy” w małych gospodarstwach rolnych generujący „ukryte bezrobocie”; osoby starsze i niesamodzielne z powodu wieku, czy choroby, a także osoby niepełnosprawne, które wymagają m.in. rozwoju różnego typu usług opiekuńczych, a których liczba nieustannie wzrasta. Obok bezrobocia, które w szczególności dotyka gminę Łapy, poważnym problemem na całym obszarze wsparcia są osoby zagrożone ubóstwem i wykluczeniem społecznym. W planie komunikacji określono szczegółowo metody komunikacji z tymi grupami, które w szczególności mają zostać objęte wsparciem w ramach LSR. Do tych grup skierowane zostaną cele i przedsięwzięcia, które mają przyczynić się do włączenia tych grup i ich otoczenia do życia społecznego i zawodowego.

Lokalna Grupa Działania N.A.R.E.W. przystępując do przygotowywania i planowej realizacji wielofunduszowej Lokalnej Strategii Rozwoju założyła, iż zdiagnozowane problemy oraz określone grupy docelowe, będą szeroko wspierane ze środków dostępnych dla wielofunduszowej strategii a więc: PROW 2014-2020 (EFRROW) i RPOWP 2014-2020 (EFRR i EFS). W związku z tym na obszarze LGD N.A.R.E.W. kompleksowo i komplementarnie wsparte zostaną przedsięwzięcia niwelujące problemy określone w Diagnozie i wskazane podczas konsultacji społecznych i dzięki temu zrealizowane cele rozwojowe, postawione przed Lokalną Strategią Rozwoju. Przy formułowaniu celów i przedsięwzięć oparto się w dużej mierze na wnioskach wynikających z konsultacji społecznych, które wskazują na główny kierunek rozwoju Stowarzyszenia N.A.R.E.W. do roku 2023. Ma być nim **EFEKTYWNE WYKORZYSTANIE POTENCJAŁU OBSZARU LGD DO JEGO ROZWOJU EKONOMICZNEGO, WZROSTU SPÓJNOŚCI SPOŁECZNEJ I PRZESTRZENNEJ DO 2023R.**

Tak sprecyzowany cel nadrzędny strategii jest odzwierciedleniem wyników przeprowadzonej diagnozy popartej konsultacjami społecznymi oraz przekonania społeczności lokalnej o wysokim potencjale obszaru, zarówno obszaru NATURY 2000, położenia przy aglomeracji białostockiej oraz skuteczności wdrażanych kierunków rozwoju w dotychczasowych realizowanych przez LGD strategiach w latach 2004-2013 (w ramach ZSROW 2004-2006 oraz LSR 2007-2013).

Stowarzyszenie N.A.R.E.W.-Narwiańska Akcja Rozwoju Ekonomicznego Wsi
Ul. Lipowa 4; 18-106 Turośń Kościelna; tel. i faks: 85 650 51 04
www.stowarzyszenienarew.org.pl; biuro@stowarzyszenienarew.org.pl

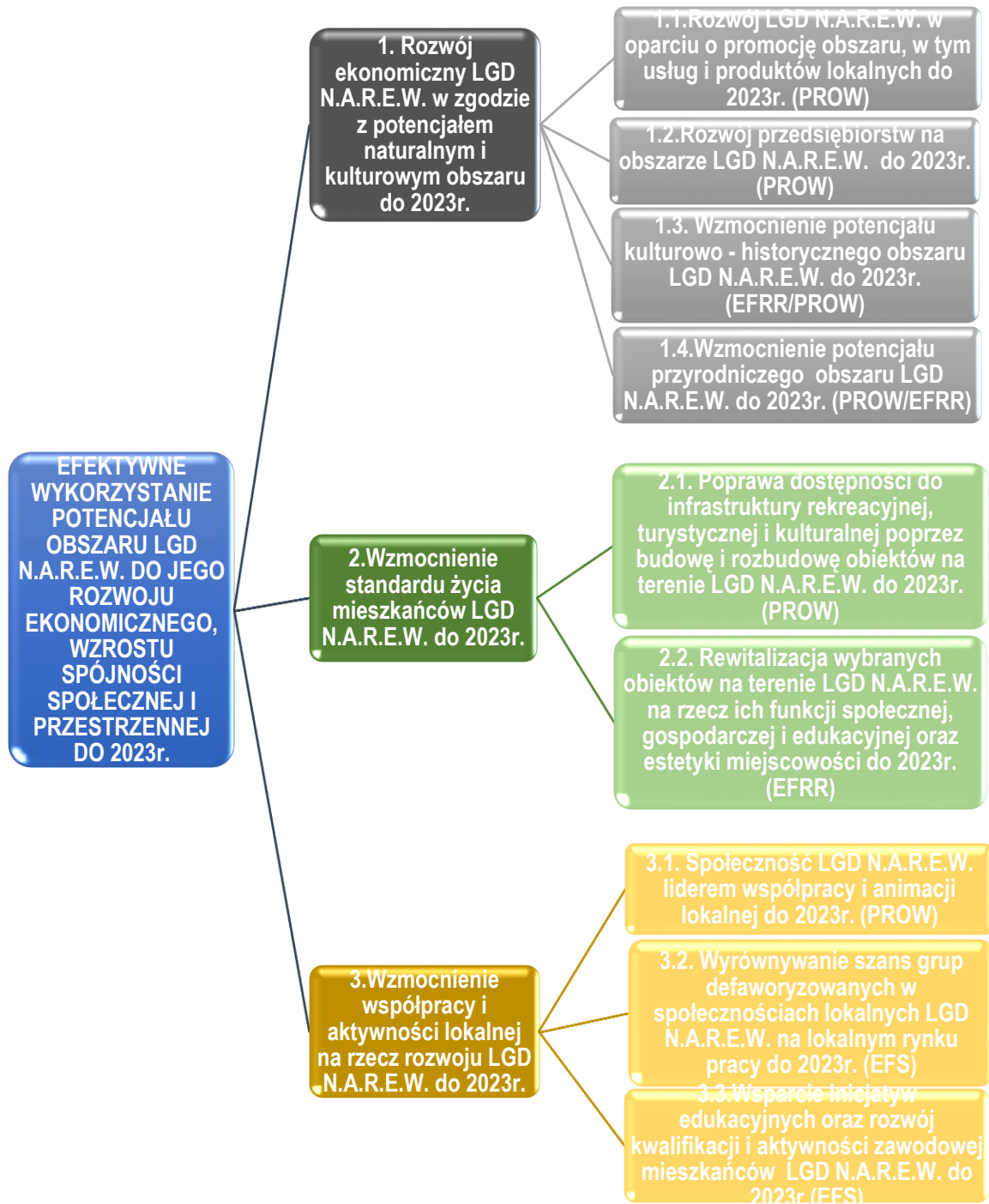
cnoroszcz, Kobylin-Borzymy, Poświętne, Krypno, Łapy, Sokoły, Suraz, Turośń Kościelna, Tykocin, Wyszki, Zawady

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”.

3.2. Cele LSR

Cele ogólne wraz z celami szczegółowymi prezentuje poniżej przedstawione drzewo celów.

Rysunek 1. Drzewo celów LSR N.A.R.E.W. 2014-2020 Źródło: Opracowanie własne

Stowarzyszenie N.A.R.E.W.-Narwiańska Akcja Rozwoju Ekonomicznego Wsi
Ul. Lipowa 4; 18-106 Turośń Kościelna; tel. i faks: 85 650 51 04
www.stowarzyszenienarew.org.pl; biuro@stowarzyszenienarew.org.pl

cnoroszcz, Kobylin-Borzymy, Poświętne, Krypno, Łapy, Sokoly, Suraz, Turośń Kościelna, Tykocin, Wyszki, Zawady

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”.

3.3. Plan działania

Plan działania, przedstawiony w załączeniu do LSR N.A.R.E.W. został powiązany z logiką realizacji LSR opisaną w rozdziale V, w którym zaprezentowano cele ogólne, szczegółowe, przedsięwzięcia i wskaźniki planowane do realizacji w okresie do 2023r. na obszarze Partnerstwa N.A.R.E.W., wraz z założeniami metodologicznymi.

Zgodnie z założeniami, Plan działania uwzględnia każdy z trzech celów ogólnych LSR N.A.R.E.W. prezentując go poprzez zaplanowane trzy cele szczegółowe oraz towarzyszące im przedsięwzięcia. Realizacja celów ogólnych i szczegółowych założona została do 2023r., zaś wskaźniki produktu odpowiadające każdemu przedsięwzięciu mierzone będą zgodnie z wykonaniem danego projektu / operacji bezpośrednio w wyniku monitoringu realizowanych umów oraz kumulowane w perspektywie rocznej (sprawozdanie) na poziomie każdego z Funduszy (EFS/EFRR/EFROW).

Cele i przedsięwzięcia Lokalnej Strategii Rozwoju LGD N.A.R.E.W. w pełni wpisują się we wszystkie cele programowe – określone dla RPOWP, jak i PROW. Cele LSR N.A.R.E.W. zapewniają komplementarność i zintegrowanie poszczególnych celów i przedsięwzięć w ramach LSR.

Lokalna Strategia Rozwoju stanowi podstawę dla działalności podejmowanej przez LGD N.A.R.E.W. Przedsięwzięcia określone w Strategii są finansowane w ramach trzech funduszy , tj. Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) – kwota 7 760 946 zł, Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR)- kwota 7 103 081 zł i Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) – kwota 12 230 000zł.

Zakres wsparcia, zgodnie z rozporządzeniem 1303/2013⁴, obejmuje:

- 1) realizację LSR (art.35 ust.1 lit b rozporządzenia)⁵,
- 2) projekty współpracy (art.35 ust.1 lit c rozporządzenia)⁶
- 3) koszty bieżące i działania aktywizacyjne mieszkańców (art.35 ust.1 lit d i e rozporządzenia)⁷.

⁴ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013z dnia 17.12.2013 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006,

⁵ jw.

⁶ jw.

⁷ jw.

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”.

Zgodnie z umową Nr 00001-6933-UM1020011/15, funduszem wiodącym dla LGD N.A.R.E.W. jest Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich.

4. Funkcjonowanie Biura i organów Stowarzyszenia N.A.R.E.W.

4.1. Biuro

W okresie objętym raportem, pracownicy biura LGD odpowiedzialni byli przede wszystkim za prace związane z przygotowaniem dokumentacji aplikacyjnej oraz konsultacje dotyczące wniosku o wybór Strategii Rozwoju Lokalnego Kierowanego przez Społeczność na lata 2016 – 2023, a także przygotowanie dokumentów związanych z realizacją postanowień Umowy o warunkach i sposobie realizacji Strategii Rozwoju Lokalnego Kierowanego przez Społeczność nr 00001-6933-UM1020011/15. Prowadzono działania z zakresu promocji i aktywizacji oraz działania związane z bieżącą obsługą działalności Stowarzyszenia.

W ramach funkcjonowania biuro zatrudniało średniorocznie 4 osoby. Działalność biura, w tym wynagrodzenia pracowników finansowane były w oparciu o podpisaną w dniu 22 lipca 2016r. umowę o przyznaniu pomocy nr 0004-6937-UM1000004/16 w ramach poddziałania „Wsparcie na rzecz kosztów bieżących i aktywizacji” w ramach działania „Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER”. Przedmiotowa działalność finansowana była ze środków EFRROW w ramach PROW 2014-2020.

4.1.1. Działania Biura

Główne działania zrealizowane przez pracowników biura Stowarzyszenia N.A.R.E.W. w ramach realizacji LSR:

1. Konferencja otwierająca realizację Lokalnej Strategii Rozwoju Stowarzyszenia N.A.R.E.W. – Narwiańska Akcja Rozwoju Ekonomicznego Wsi – 29.06.2016 - Barszczówka - W dniu 29 czerwca 2016r w sali świetlicy wiejskiej w Barszczówce (gmina Turośń Kościelna) odbyła się uroczysta konferencja otwierająca wdrażanie Lokalnej Strategii Rozwoju Stowarzyszenia N.A.R.E.W. – Narwiańska Akcja Rozwoju Ekonomicznego Wsi na lata 2014-2020. Uczestnikami spotkania byli mieszkańcy gmin, członkowie Stowarzyszenia N.A.R.E.W. i sympatycy tej organizacji, przedsiębiorcy, przedstawiciele jednostek samorządu terytorialnego oraz pracownicy Urzędu Marszałkowskiego. Zaprezentowane zostały planowane działania w nowej perspektywie, posiadane środki finansowe na poszczególne działania oraz harmonogram planowanych naborów wniosków.

2. Przeprowadzenie łącznie 20 naborów wniosków o udzielenie wsparcia na operacje realizowane przez podmioty inne niż LGD w ramach następujących przedsięwzięć:

Stowarzyszenie N.A.R.E.W.-Narwiańska Akcja Rozwoju Ekonomicznego Wsi
Ul. Lipowa 4; 18-106 Turośń Kościelna; tel. i faks: 85 650 51 04
www.stowarzyszenienarew.org.pl; biuro@stowarzyszenienarew.org.pl

cnoroszcz, Kobylin-Borzymy, Poświętne, Krypno, Łapy, Sokoły, Suraż, Turośń Kościelna, Tykocin, Wyszki, Zawady

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”.

- 1) Wsparcie ogólnodostępnej i niekomercyjnej infrastruktury turystycznej, rekreacyjnej i kulturalnej na obszarze LGD N.A.R.E.W.
- 2) Podejmowanie i rozwijanie działalności gospodarczej na obszarze LGD N.A.R.E.W. z zakresu podejmowania działalności gospodarczej,
- 3) Podejmowanie i rozwijanie działalności gospodarczej na obszarze LGD N.A.R.E.W. z zakresu rozwijania działalności gospodarczej,
- 4) Inwestycje na rzecz ekologii i OZE w gospodarstwach domowych LGD N.A.R.E.W.
- 5) Dbalność o obiekty zabytkowe obszaru LGD N.A.R.E.W.,
- 6) Poprawa estetyki miejscowości obszaru LGD N.A.R.E.W.
- 7) Infrastruktura usług integracji społecznej oraz aktywizacji zawodowej na obszarze LGD N.A.R.E.W.,
- 8) Wsparcie aktywności zawodowej mieszkańców LGD N.A.R.E.W. pozostających poza rynkiem pracy,
- 9) Projekty aktywności lokalnej społeczności LGD N.A.R.E.W.,
- 10) Wsparcie edukacji dzieci w małych szkołach na terenie LGD N.A.R.E.W.,
- 11) Zapewnienie wysokiej jakości edukacji przedszkolnej na terenie LGD N.A.R.E.W.,

W trakcie trwania naborów pracownicy biura udzielali indywidualnego doradztwa potencjalnym beneficjentom. W ramach ogłoszonych naborów z doradztwa korzystało 92 podmioty, a w wyniku przeprowadzonych naborów umowy zostały zawarte z 78 podmiotami.

3. Szkolenia dla potencjalnych beneficjentów z zakresu ogłaszanych naborów. Podczas szkoleń prezentowane i omawiane były zasady przyznawania pomocy finansowej w ramach przeprowadzanych naborów przez Stowarzyszenie N.A.R.E.W .

4. W ramach ogłoszonych naborów Beneficjenci korzystać mogli z doradztwa prowadzonego przez pracowników Stowarzyszenia oraz szkoleń. Jak wynika z ankiet satysfakcji uczestników szkoleń w LGD N.A.R.E.W. wszyscy potencjalni Beneficjenci uczestniczący w szkoleniach byli zadowoleni ze szkoleń. Zakres merytoryczny szkolenia oraz umiejętność przekazania informacji przez prowadzącego został oceniony przez zdecydowaną większość uczestników szkoleń jako bardzo wysoki, natomiast przydatność informacji, wiedzy, wskazówek przekazanych podczas szkolenia została oceniona przez uczestników jako wysoka i bardzo wysoka.

5. Udział w Międzynarodowych Targach:

- 1) Gastronomicznych Warsaw Gastro Show w Nadarzynie w dniach 27-29 października 2016,
- 2) Wypoczynek 2017 Toruński Festiwal Smaków w Toruniu w dniach 01-02.04.2017
- 3) Turystyki i Czasu Wolnego, Wrocław Hala Stulecia w dniach 23-25.02.2018

Stowarzyszenie N.A.R.E.W.-Narwiańska Akcja Rozwoju Ekonomicznego Wsi
Ul. Lipowa 4; 18-106 Turośń Kościelna; tel. i faks: 85 650 51 04
www.stowarzyszenienarew.org.pl; biuro@stowarzyszenienarew.org.pl

cnoroszcz, Kobylin-Borzymy, Poświętne, Krypno, Łapy, Sokoly, Suraz, Turośń Kościelna, Tykocin, Wyszki, Zawady

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”.

Podczas tych wydarzeń, LGD na swoim stoisku przekazywało informacje dotyczące wdrażania LSR oraz promowało region Stowarzyszenia N.A.R.E.W.

6. Konkursy wiedzy o Stowarzyszeniu N.A.R.E.W. i środkach unijnych oraz prezentacja promocyjna Stowarzyszenia :

1) Konkursy które odbywały się podczas lokalnych imprez promocyjnych w każdej z gmin członkowskich Stowarzyszenia. Stowarzyszenie miało swoje stanowisko promocyjne, na którym można było uzyskać informacje o działalności Stowarzyszenia oraz o możliwości pozyskania środków finansowych w perspektywie 2014-2020. Główną nagrodą dla zwycięzcy był sportowy rower.

2) Konkurs fotograficzny „Odkrywamy piękno Lokalnej Grupy Działania N.A.R.E.W.”: w okresie 01.10-17.11.2017r w ramach ogłoszonego konkursu wpłynęły do biura LGD 53 prace (31 prac w kat. dzieci, 8 prac w kat. młodzież, 14 prac w kat. Dorośli).

Celem konkursu było pokazanie piękna i różnorodności przyrody, krajobrazu, folkloru , architektury, tradycji i kultury, ciekawych miejsc, ważnych wydarzeń społecznych na terenie objętym LSR.W efekcie powstał zbiór zdjęć z terenu LGD pokazujących atuty, moc twórczą i możliwości obszaru.

7. Prowadzenie i aktualizacja strony internetowej Stowarzyszenia:
www.stowarzyszenienarew.org.pl

8. Przygotowanie materiałów informacyjnych, szkoleniowych i promocyjnych: m. in. kalendarze, słodczyce promocyjne, namiot promocyjny, gadżety promocyjne, mapa obszaru LGD

9. Warsztaty Bożonarodzeniowe : warsztaty odbyły się :

- 2 grudnia b.r. w Centrum Kulturalno-Bibliotecznym w Sokołach,
- 4 grudnia w Miejsko-Gminnym Centrum Kultury i Sportu w Choroszczy,
- 6 grudnia w Miejsko-Gminnym Ośrodku Kultury w Surażu,
- 15 grudnia w Świetlicy Wiejskiej w Niewodnicy Koryckiej przy wsparciu Stowarzyszenia Przyjaciół Niewodnicy.

Warsztaty cieszyły się dużym zainteresowaniem i zgromadziły ponad 100 uczestników, w tym ponad 60 dzieci. Przybyli nie tylko rozwijali swoje zdolności manualne oraz wymieniali się doświadczeniami artystycznymi ale również zyskali cenne doświadczenie i spędzili czas w miłej i twórczej atmosferze.

Szczegółowe informacje odnośnie funkcjonowania biura LGD oraz organów stowarzyszenia zawarte zostały we właściwych rocznych sprawozdaniach merytorycznych z działalności Stowarzyszenia.

Stowarzyszenie N.A.R.E.W.-Narwiańska Akcja Rozwoju Ekonomicznego Wsi
Ul. Lipowa 4; 18-106 Turośń Kościelna; tel. i faks: 85 650 51 04
www.stowarzyszenienarew.org.pl; biuro@stowarzyszenienarew.org.pl

cnoroszcz, Kobylin-Borzymy, Poświętne, Krypno, Łapy, Sokoły, Suraż, Turośń Kościelna, Tykocin, Wyszki, Zawady

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”.

10. W ramach obowiązków pracownicy udzielali bezpłatnego doradztwa, zarówno konkursowego jak i pozakonkursowego.

Doradztwo konkursowe świadczone jest przez pracowników biura w wyznaczonych terminach, w powiązaniu z prowadzonymi naborami wniosków.

Efektywność udzielanego doradztwa mierzona była stosunkiem liczby podmiotów, które uzyskały w wyniku oceny minimalną liczbę punktów wymaganych do osiągnięcia w ramach danej operacji do liczby podmiotów, które ubiegały się o wsparcie po uprzednim udzieleniu indywidualnego doradztwa w zakresie ubiegania się o wsparcie na realizację LSR. W skali całego biura poziom efektywności plasował się na poziomie 90,91%, co uznać należy za niewątpliwy sukces.

11. W roku 2018, pracownicy biura w ramach zwiększonej samorealizacji, podjęły się działalności dodatkowej i w lutym 2018r. złożono wniosek o dofinansowanie w ramach Planu Działania KSOW na lata 2014-2020 – Plan operacyjny na lata 2018-2019 na działanie pn.

„Wymiana doświadczeń i nawiązywanie współpracy z LGD województwa lubelskiego- wyjazd studyjny”. Kwota uzyskanej refundacji to 31 996,51 zł co stanowi 100% kwoty wnioskowanej.

W ramach działania biuro LGD N.A.R.E.W. zorganizowało wyjazd studyjny dla wszystkich LGDów z województwa podlaskiego na teren województwa lubelskiego. Uczestnicy w najwyższym stopniu byli zadowoleni ze stopnia przygotowania zarówno organizacyjnego jak i merytorycznego wyjazdu.

4.1.2. Zrealizowane nabory wniosków

W okresie 2016 - 2018 Stowarzyszenie N.A.R.E.W. – Narwiańska Akcja Rozwoju Ekonomicznego Wsi przeprowadziło 20 naborów w ramach następujących przedsięwzięć, które odbyły się zgodnie z zaplanowanym harmonogramem:

Przedsięwzięcie: 1.2.1 Podejmowanie i rozwijanie działalności gospodarczej na obszarze LGD N.A.R.E.W z zakresu podejmowania działalności gospodarczej (nabór nr 1/2016, nr 7/2018)

W ramach naborów wpłynęło łącznie 24 wnioski na łączną wnioskowaną kwotę 1 125 000 zł. Nie wszystkie złożone operacje zmieściły się w limicie 100% środków i do dofinansowania wybrano 15 operacji

Zestawienie podmiotów, złożyły wnioski w ramach ogłoszonych naborów.

Lp.	Wnioskodawca	Tytuł projektu
1	Ziembicka Bożena	Realizacja inwestycji w celu rozpoczęcia produkcji mebli na wymiar poprzez samozatrudnienie
2	Koszczyk Piotr	Podejmowanie działalności gospodarczej z zakresu usług fotograficznych na obszarze LGD N.A.R.E.W

Stowarzyszenie N.A.R.E.W.-Narwiańska Akcja Rozwoju Ekonomicznego Wsi
Ul. Lipowa 4; 18-106 Turośń Kościelna; tel. i faks: 85 650 51 04
www.stowarzyszenienarew.org.pl; biuro@stowarzyszenienarew.org.pl

cnoroszcz, Kobylin-Borzymy, Poświętne, Krypno, Łapy, Sokoły, Suraż, Turośń Kościelna, Tykocin, Wyszki, Zawady

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”.

3	Kitlas Bogna Ewelina	Rozwój przedsiębiorczości poprzez podnoszenie atrakcyjności turystycznej obszaru LGD N.A.R.E.W. – rozwój usług gastronomicznych
4	Boruta Justyna Helena	Rozwój przedsiębiorczości w zakresie wynajmu konkurentów biurowych poprzez samozatrudnienie
5	Mioduszewska Anna	Realizacja inwestycji w celu rozpoczęcia świadczenia usług sprzątnięcia poprzez samozatrudnienie
6	Kościkiewicz Marcin	Rozpoczęcie prowadzenia działalności gospodarczej i świadczenie usług rozrywkowych i rekreacyjnych
7	Łupiński Konrad	Podjęcie działalności gospodarczej - Agro-Handel Konrad Łupiński
8	Sutuła Piotr	Założenie działalności gospodarczej związanej z Doradztwem Technicznym oraz Nadzorem Budowlanym Inwestycji
9	Filipczuk-Żamojda Agnieszka Edyta	Pasieka Ulala
10	Krasowski Mariusz	Nowe technologie w ogrzewnictwie poprzez powstanie nowego produktu
11	Truskolaski Emil	Firma usługowa zajmująca się wykonywaniem instalacji elektrycznych i teletechnicznych w budownictwie
12	Siemaszko Kamil	Założenie działalności produkcyjno- usługowo - handlowo szkoleniowej
13	Ostrowska Agnieszka	Mobilny serwis klimatyzacji
14	Polowczyk Jolanta	Modernizacja budynku gospodarczego z przeznaczeniem na działalność gospodarczą Pt. „Produkcja lokalna i sprzedaż międzynarodowa autorskiej biżuterii rękodzielniczej.”
15	Kowalczyk Krzysztof	Utworzenie innowacyjnej działalności gospodarczej "Tartak Sokoły"
16	Filipczuk - Żamojda Klaudia Aleksandra	Założenie działalności gospodarczej w zakresie mobilnej stylizacji i wizażu
17	Pilecka Danuta	Centrum Rozwoju i Rekreacji dziecka - Świat Baśni
18	Perkowski Karol	Podjęcie prowadzenia działalności gospodarczej w zakresie Instalatorstwa Sanitarnego i CO
19	Perkowski Michał	Podjęcie prowadzenia działalności gospodarczej w zakresie robót ziemnych
20	Kitlas Krzysztof	WARSZTATOWNIA — nowa atrakcja turystyczna na obszarze LGD NAREW
21	Grodzki Piotr	Założenie działalności gospodarczej w formie mobilnej myjni parowej i autodetailingu oferującej szeroki zakres innowacyjnych i ekologicznych usług na terenie powiatu białostockiego
22	Ignatowicz Małgorzata	DWOREK ROGOWO - DOBRY REGION" - ROZWÓJ TURYSTYKI W DOLINIE NARWII Założenie działalności gospodarczej polegającej na samozatrudnieniu i zwiększeniu atrakcyjności turystycznej obszaru funkcjonowania LGD NAREW
23	Jaroszewski Przemysław	Firma usługowa zajmująca się tynkowaniem, szpachlowaniem i malowaniem przy użyciu agregatów
24	Sękowska Mirosława	Koło domu

Źródło: Opracowanie własne na podstawie dostępnych danych i opracowań przygotowanych w trakcie realizacji LSR

Poziom realizacji wskaźników :

Nazwa wskaźnika	Plan na 2016-2018	Wykonanie 2016-2018
liczba operacji polegających na utworzeniu nowego przedsiębiorstwa	12	15
liczba operacji ukierunkowanych na innowacje	1	15

Stowarzyszenie N.A.R.E.W.-Narwiańska Akcja Rozwoju Ekonomicznego Wsi
Ul. Lipowa 4; 18-106 Turośń Kościelna; tel. i faks: 85 650 51 04
www.stowarzyszenienarew.org.pl; biuro@stowarzyszenienarew.org.pl

cnoroszcz, Kobylin-Borzymy, Poświętne, Krypno, Łapy, Sokoły, Suraż, Turośń Kościelna, Tykocin, Wyszki, Zawady

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”.

Przedsięwzięcie: 1.2.1 Podejmowanie i rozwijanie działalności gospodarczej na obszarze LGD N.A.R.E.W z zakresu rozwijania działalności gospodarczej (nabór nr 2/2016)

Pula środków przeznaczonych w ramach naboru 1 500 000,00 zł

W ramach naboru wpłynęło 16 wniosków na łączną wnioskowaną kwotę 3 651 113,00 zł. Nie wszystkie złożone operacje zmieściły się w całości w limicie 100% środków, do dofinansowania zostało wybranych 5 operacji.

Zestawienie podmiotów, złożyły wnioski w ramach ogłoszonych naborów.

Lp.	Wnioskodawca	Tytuł projektu	Kwota
1	ANDY PRINT Jolanta Biżuta	Rozwój działalności i zwiększenie konkurencyjności firmy ANDY PRINT Jolanta Biżuta przez zatrudnienie osób i budowę hali usługowej (poligrafia) wraz z niezbędną infrastrukturą	130 227,00 zł
2	ROB-CAR Ziniewicz Robert	Baza ratownictwa drogowego	300 000,00 zł
3	Boruta-Kontenery Boruta Paweł	Wzrost konkurencyjności przedsiębiorstw przez świadczenie usług oraz zatrudnienie osób	300 000,00 zł
4	Olejowe Smaki Artur Pietluszenko	Podwyższenie konkurencyjności przedsiębiorstwa i zwiększenie poziomu zatrudnienia poprzez budowę zakładu produkcyjnego	300 000,00 zł
5	Bielonko Jolanta	Rozwój przedsiębiorstwa poprzez zakup urządzeń do przetwórstwa warzyw tworząc innowacyjną linię technologiczną	88 417,00 zł
6	Jurczak Auto Sport Jurczak Damian	Wzrost innowacyjności firmy Jurczak Auto Sport Jurczak Damian poprzez inwestycję w środki trwałe i dywersyfikację działalności	220 405,00 zł
7	Tomasz Czech Young Desing Academy	Wprowadzenie nowych, w tym innowacyjnych usług przez przedsiębiorstwo z obszaru LGD	131 185,00 zł
8	Park Jeroniki Urszula Kościukiewicz	Uzyskanie dodatkowego dochodu i zwiększenie zatrudnienia	300 000,00 zł
9	P.H.U. „MARGO” Maliszewski Grzegorz	Rozwój przedsiębiorstwa i zwiększenie konkurencyjności P.H.U. „MARGO” Maliszewski Grzegorz poprzez zakup nowoczesnych środków trwałych.	253 700,00 zł
10	Czarnecki Zdzisław	Rozbudowa „Dworu Czarneckiego”.	300 000,00 zł
11	ALUTRAST Grzegorz Roszkowski	Podniesienie konkurencyjności Firmy ALUTRAST Grzegorz Roszkowski poprzez nabycie ładowarki teleskopowej niezbędnej do usprawnienia procesu produkcji.	300 000,00 zł
12	ROLSAM Urszula Ciborowska-Bukłaho	Rozwój firmy poprzez rozszerzenie oferty oraz wprowadzenie nowych usług dzięki zakupowi nowych środków trwałych.	264 566,00 zł
13	GAPAVIC PHU Marta Uszyńska	Rozwój szwalni poprzez zakup niezbędnego wyposażenia.	124 806,00 zł

Stowarzyszenie N.A.R.E.W.-Narwiańska Akcja Rozwoju Ekonomicznego Wsi
Ul. Lipowa 4; 18-106 Turośń Kościelna; tel. i faks: 85 650 51 04
www.stowarzyszenienarew.org.pl; biuro@stowarzyszenienarew.org.pl

cnoroszcz, Kobylin-Borzymy, Poświętne, Krypno, Łapy, Sokoły, Suraż, Turośń Kościelna, Tykocin, Wyszki, Zawady

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”.

14	„Edmark” Edyta Stypułkowska i Marek Stypułkowski	Rozwijanie działalności gospodarczej poprzez wprowadzenie nowego produktu do sprzedaży.	299 897,00 zł
15	Czarkowska Anna	Remont i wyposażenie Kawiarni oraz utworzenie nowych miejsc pracy w regionie.	216 960,00 zł
16	Bogdan Perkowski Zakład Instalatorstwa Sanitarnego i CO	Rozwój działalności gospodarczej przez zatrudnienie oraz zakup środków trwałych do firmy Bogdan Perkowski Zakład Instalatorstwa Sanitarnego i CO.	120 950,00zł

Źródło: Opracowanie własne na podstawie dostępnych danych i opracowań przygotowanych w trakcie realizacji LSR

Poziom realizacji wskaźników :

Nazwa wskaźnika	Plan na 2016-2018	Wykonanie 2016-2018
liczba operacji polegających na rozwoju istniejącego przedsiębiorstwa	5	5
liczba operacji ukierunkowanych na innowacje	1	5

Przedsięwzięcie 1.3.1: Dbłość o obiekty zabytkowe obszaru LGD N.A.R.E.W. (nabór nr 3/2016, nr 2/2017, 7/2017, 4/2018)

W ramach naborów wpłynęły 3 wnioski na łączną kwotę dofinansowania 943 403,76zł. Złożone operacje zmieściły się w całości w limicie 100% środków i zostały wybrane do dofinansowania.

Zestawienie podmiotów, złożyły wnioski w ramach ogłoszonych naborów.

Lp.	Wnioskodawca	Tytuł projektu
1	Parafia Rzymskokatolicka p.w Św. Anny w Pietkowie	Przeprowadzenie prac konserwatorskich i restauratorskich przy zabytkowym ołtarzu głównym w kościele parafialnym p.w. Św. Anny w Pietkowie
2	Parafia Rzymskokatolicka p.w. Św. Wojciecha B.M	Remont pokrycia dachu i wieży kościelnej zabytkowego kościoła parafialnego w Uhowie p.w. Św. Wojciecha B.M
3.	Gmina Tykocin	Renowacja XVIIIwiecznej Rezydencji Ekonomicznej z zagospodarowaniem terenu w Tykocinie

Źródło: Opracowanie własne na podstawie dostępnych danych i opracowań przygotowanych w trakcie realizacji LSR

Poziom realizacji wskaźników :

Nazwa wskaźnika	Plan na 2016-2018	Wykonanie 2016-2018
liczba zabytków nieruchomych/ruchomych objętych wsparciem	6 szt.	5
liczba instytucji kultury objętych wsparciem	0 szt.	0 szt.

Stowarzyszenie N.A.R.E.W.-Narwiańska Akcja Rozwoju Ekonomicznego Wsi
Ul. Lipowa 4; 18-106 Turośń Kościelna; tel. i faks: 85 650 51 04
www.stowarzyszenienarew.org.pl; biuro@stowarzyszenienarew.org.pl

cnoroszcz, Kobylin-Borzymy, Poświętne, Krypno, Łapy, Sokoły, Suraż, Turośń Kościelna, Tykocin, Wyszki, Zawady

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”.

Przedsięwzięcie 1.4.2: Inwestycje na rzecz ekologii i OZE w gospodarstwach domowych LGD N.A.R.E.W. (nabór nr 4/2016, nr 6/2017)

W ramach naborów wpłynęły 2 wnioski na łączną kwotę dofinansowania 807 365,07zł. Złożone operacje zmieściły się w całości w limicie 100% środków i zostały wybrane do dofinansowania.

Zestawienie podmiotów, złożyły wnioski w ramach ogłoszonych naborów.

Lp.	Wnioskodawca	Tytuł projektu
1	Gmina Wyszki	Montaż zestawów OZE do wytwarzania energii cieplnej w budynkach mieszkalnych na terenie gminy Wyszki
2	Gmina Krypno	Wykorzystanie OZE poprzez montaż instalacji solarnych w budynkach mieszkalnych położonych na terenie gminy Krypno

Poziom realizacji wskaźników :

Nazwa wskaźnika	Plan na 2016-2018	Wykonanie 2016-2018
liczba wybudowanych jednostek wytwarzania en z energii cieplnej z OZE	80 szt.	92 szt.
Dodatkowa zdolność wytwarzania energii ze źródeł odnawialnych	0,368 MWt	0,39 MWt

Przedsięwzięcie 2.2.2: Poprawa estetyki miejscowości obszaru LGD N.A.R.E.W. (nabór nr 2/2017, nr 8/2018)

W ramach naborów wpłynęło 6 wniosków na łączną kwotę dofinansowania 3.851.089,18zł. Złożone operacje zmieściły się w całości w limicie 100% środków i zostały wybrane do dofinansowania.

Zestawienie podmiotów, które złożyły wnioski w ramach ogłoszonych naborów.

Lp.	Wnioskodawca	Tytuł projektu
1	Gmina Poświętne	Zagospodarowanie centrum miejscowości Brzozowo Stare
2	Gmina Suraż	Rewitalizacja Rynku Lackiego w Surażu
3.	Gmina Choroszcz	Rewitalizacja i przebudowa Rynku 11-go Listopada w Choroszczy
4	Gmina Kobylin-Borzymy	Rewitalizacja zdegradowanych placów wiejskich
5	Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy Łapy	Rewitalizacja centrum Łap poprzez remont i przebudowę budynku Biblioteki Publicznej Miasta i Gminy Łapy.
6	Gmina Poświętne	Rewitalizacja budynku po byłej szkole w Pietkowie na potrzeby kulturalne i edukacyjne lokalnej społeczności ze szczególnym uwzględnieniem grup defaworyzowanych

Źródło: Opracowanie własne na podstawie dostępnych danych i opracowań przygotowanych w trakcie realizacji LSR

Stowarzyszenie N.A.R.E.W.-Narwiańska Akcja Rozwoju Ekonomicznego Wsi
Ul. Lipowa 4; 18-106 Turośń Kościelna; tel. i faks: 85 650 51 04
www.stowarzyszenienarew.org.pl; biuro@stowarzyszenienarew.org.pl

choroszcz, Kobylin-Borzymy, Poświętne, Krypno, Łapy, Sokoly, Suraż, Turośń Kościelna, Tykocin, Wyszki, Zawady

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”.

Poziom realizacji wskaźników :

Nazwa wskaźnika	Plan na 2016-2018	Wykonanie 2016-2018
Powierzchnia zrewitalizowanych obszarów	2,67ha	2,69ha
I. wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na zrewitalizowanych obszarach	1	5

Przedsięwzięcie 2.1.1: Wsparcie ogólnodostępnej i niekomercyjnej infrastruktury turystycznej, rekreacyjnej i kulturalnej na obszarze LGD N.A.R.E.W.(nabór nr 5/2017)

W ramach naboru wpłynęło 13 wniosków . Pula środków w naborze wynosiła 3 170 000,00 zł i nie wszystkie złożone operacje zmieściły się w limicie ;do dofinansowania wybrano 12 operacji.

Zestawienie podmiotów, złożyły wnioski w ramach ogłoszonych naborów.

Lp.	Wnioskodawca	Tytuł projektu
1	Gmina Zawady	Budowa infrastruktury rekreacyjnej na terenie Gminy Zawady
2	Gmina Turośl Kościelna	Zagospodarowanie działek gminnych na cele sportowe, społeczne, rekreacyjne i turystyczne w Gminie Turośl Kościelna.
3.	Gmina Łapy	Zagospodarowanie plaży w Uhowie
4	Gmina Sokoły	Budowa kompleksu rekreacyjnego w miejscowości Kowalewszczyzna
5	Stowarzyszenie Inicjatyw Społecznych "Otwarte drzwi"	Budowa placu zabaw i siłowni zewnętrznej na terenie miejscowości Suraż.
6	GMINA CHOROSZCZ	Budowa budynku świetlicy wiejskiej na dz. nr geod.97/I I w Zaczerlanach, Gmina Choroszcz.
7	Gmina Tykocin	Rozbudowa infrastruktury rekreacyjnej w gminie Tykocin budowa boisk we wsi Siekierki
8	Gmina Kobylin-Borzymy	„ Termomodernizacja oraz przebudowa i rozbudowa budynku świetlicy wiejskiej w miejscowości Piszczaty Piotrowięta i Piszczaty Kończany gmina Kobylin-Borzymy”
9	Gmina Poświętne	Dostosowanie budynku użyteczności publicznej w Piętkowie na prowadzenie działalności kulturalnej
10	GMINA CHOROSZCZ	Budowa placów zabaw wraz z siłownią zewnętrzną na części dz. ewid. nr 656/41 ul. J. Słowackiego, dz. ewid. nr 656/33 ul.

Stowarzyszenie N.A.R.E.W.-Narwiańska Akcja Rozwoju Ekonomicznego Wsi
Ul. Lipowa 4; 18-106 Turośl Kościelna; tel. i faks: 85 650 51 04
www.stowarzyszenienarew.org.pl; biuro@stowarzyszenienarew.org.pl

choroszcz, Kobylin-Borzymy, Poświętne, Krypno, Łapy, Sokoły, Suraż, Turośl Kościelna, Tykocin, Wyszki, Zawady

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”.

		Powstania Styczniowego, dz. ewid. nr 1 00/21 , 1629 Al. Niepodległości.
11	Narwiański Park Narodowy	Wzrost atrakcyjności turystycznej Narwiańskiego Parku Narodowego poprzez budowę hangaru na sprzęt pływający.
12	Parafia Prawosławna pw. Św. Mikołaja w Topilcu	Przebudowa budynku gospodarczego (stodoły) oraz jego wyposażenie na potrzeby Lokalnej Izby Pamięci w Topilcu
13	Małecki-Dobrogowski Artur	Sołtysówka- budowa infrastruktury rekreacyjnej ogólnodostępnej we wsi Gajowniki

Poziom realizacji wskaźników :

Nazwa wskaźnika	Plan na 2016-2018	Wykonanie 2016-2018
liczba nowych lub zmodernizowanych obiektów infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej	22	23
liczba nowych lub zmodernizowanych obiektów infrastruktury kulturalnej	4	4

Przedsięwzięcie 2.2.1 : Infrastruktura usług integracji społecznej oraz aktywizacji zawodowej na obszarze LGD N.A.R.E.W. (nabór nr 3/2017, nr 3/2018)

W ramach naboru wpłynęły 2 wnioski na łączną kwotę dofinansowania 503.825,68 zł.: wszystkie złożone operacje zmieściły się w limicie ;

Lp.	Wnioskodawca	Tytuł projektu
1	Gmina Łapy	Wykonanie przebudowy istniejącego budynku filii Świetlicy Socjoterapeutycznej „Świat w kolorach” przy ul. Letniej w Łapach
2	Gmina Sokoły	Rozbudowa i przebudowa budynku Gminnego Ośrodka Kultury o Centrum Integracji Społecznej w miejscowości Sokoły

Poziom realizacji wskaźników :

Nazwa wskaźnika	Plan na 2016-2018	Wykonanie 2016-2018
liczba wybudowanych/przebudowanych obiektów	2 szt.	2 szt.
liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami	2 szt.	2szt.

Przedsięwzięcie 3.3.3 : Wsparcie aktywności zawodowej mieszkańców LGD N.A.R.E.W. pozostających poza rynkiem pracy,

W ramach naboru wpłynęły 3 wnioski ,pula środków w naborze wynosiła 1.000.000 zł i nie wszystkie złożone operacje zmieściły się w limicie ;do dofinansowania wybrano 1 operację o wartości dofinansowania 994.514,00zł.

Stowarzyszenie N.A.R.E.W.-Narwiańska Akcja Rozwoju Ekonomicznego Wsi
Ul. Lipowa 4; 18-106 Turośl Kościelna; tel. i faks: 85 650 51 04
www.stowarzyszenienarew.org.pl; biuro@stowarzyszenienarew.org.pl

cnoroszcz, Kobylin-Borzymy, Poświętne, Krypno, Łapy, Sokoły, Suraz, Turośl Kościelna, Tykocin, Wyszki, Zawady

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”.

Lp.	Wnioskodawca	Tytuł projektu
1	Stowarzyszenie konsultingowo-doradcze Wrota Biznesu	Akademia przedsiębiorczości dla mieszkańców dla LGD N.A.R.E.W.
2	Fundacja Science Point	Business Point NAREW
3.	Stowarzyszenie Gmin Górnej Narwi	I TY MOŻESZ BYĆ PRZEDSIĘBIORCĄ!

Poziom realizacji wskaźników :

Nazwa wskaźnika	Plan na 2016-2018	Wykonanie 2016-2018
liczba osób pozostających bez pracy które otrzymały bezzwrotne środki na podjęcia dz.gosp, w programie	10	21

Przedsięwzięcie 3.2.1 : Projekty aktywności lokalnej społeczności LGD N.A.R.E.W.,

W ramach naboru wpłynęły 2 wnioski na łączną kwotę dofinansowania 889.927,5 zł. Pula środków w naborze wynosiła 1.080.000,00 zł i wszystkie złożone operacje zmieściły się w limicie ;do dofinansowania wybrano 2 operacje.

Lp.	Wnioskodawca	Tytuł projektu
1	Stowarzyszenie Inicjatyw Społecznych IMPULS	Program Aktywności Lokalnej na terenie Miasta i Gminy Łapy - Edycja I
2.	Stowarzyszenie Inicjatyw Społecznych IMPULS	Program Aktywności Lokalnej na terenie Miasta i Gminy Łapy - Edycja II

Poziom realizacji wskaźników :

Nazwa wskaźnika	Plan na 2016-2018	Wykonanie 2016-2018
liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społ. Objętych wsparciem w programie	60 osób	90
liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie	4 osoby	12

Przedsięwzięcie 3.3.1 : Wsparcie edukacji dzieci w małych szkołach na terenie LGD N.A.R.E.W.,

W ramach naboru wpłynęły 3 wnioski . środków w naborze wynosiła 1.230.806 zł i wszystkie złożone operacje zmieściły się w limicie.

Stowarzyszenie N.A.R.E.W.-Narwiańska Akcja Rozwoju Ekonomicznego Wsi
Ul. Lipowa 4; 18-106 Turośń Kościelna; tel. i faks: 85 650 51 04
www.stowarzyszenienarew.org.pl; biuro@stowarzyszenienarew.org.pl

cnoroszcz, Kobylin-Borzymy, Poświętne, Krypno, Łapy, Sokoły, Suraz, Turośń Kościelna, Tykocin, Wyszki, Zawady

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”.

Lp.	Wnioskodawca	Tytuł projektu
1	Gmina Łapy	Znam, wiem, potrafię- Edycja III
2	Gmina Choroszcz	Szkoła Podstawowa w Złotorii- nowe metody nauczania szansą na lepszy start
3.	Gmina Turość Kościelna	The sky is the limit

Przedsięwzięcie 3.3.2: Zapewnienie wysokiej jakości edukacji przedszkolnej na terenie LGD N.A.R.E.W.

W ramach naboru wpłynęło 3 wnioski na łączną kwotę dofinansowania 237.245,07 Pula środków w naborze wynosiła 282.300,00 zł i wszystkie złożone operacje zmieściły się w limicie.

Lp.	Wnioskodawca	Tytuł projektu
1	Gmina Poświętne	Podniesienie jakości edukacji przedszkolnej w oddziałach wychowania przedszkolnego w szkole Podstawowej im. Bolesława Prusa w Poświętnem oraz wzrost kompetencji nauczycieli wychowania przedszkolnego
2	Gmina Łapy	Otwarte drzwi- Edycja IV
3.	Gmina Turość Kościelna	Poznaję siebie, myślę i działam.

Poziom realizacji wskaźników :

Nazwa wskaźnika	Plan na 2016-2018	Wykonanie 2016-2018
liczba dzieci objętych w ramach programu dodatkowymi zajęciami	0	375
liczba nauczycieli objętych wsparciem w programie	0	25

Beneficjenci o prowadzonych naborach byli informowani poprzez ogłoszenia na stronie internetowej Stowarzyszenia oraz Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego, ogłoszenia na profilu Stowarzyszenia na portalu Facebook, ogłoszenia w siedzibie Stowarzyszenia, a także na spotkaniach informacyjnych z potencjalnymi Beneficjentami.

4.1.3. Budżet funkcjonowania biura Stowarzyszenia N.A.R.E.W.

W okresie objętym raportem zaplanowane i wykorzystane były wyłącznie środki finansowe z zakresu kosztów bieżących i aktywizacji.

W ramach kosztów bieżących wykorzystano 846 513,40 zł wobec zaplanowanych 883 903,62 zł. Kwota ta stanowi 95,77% wsparcia zaplanowanego w tym zakresie na realizację LSR.

Koszty przeznaczone na aktywizację wynosiły natomiast 97 434,37 zł wobec zaplanowanych 257 132,48 zł. Stanowi to 37,89 % wsparcia finansowego w tym zakresie. Razem budżet funkcjonowania biura w okresie objętym raportem zrealizowano w 82,73 % w stosunku do zaplanowanego.

Stowarzyszenie N.A.R.E.W.-Narwiańska Akcja Rozwoju Ekonomicznego Wsi
Ul. Lipowa 4; 18-106 Turość Kościelna; tel. i faks: 85 650 51 04
www.stowarzyszenienarew.org.pl; biuro@stowarzyszenienarew.org.pl

Choroszcz, Kobylin-Borzymy, Poświętne, Krypno, Łapy, Sokoły, Suraz, Turość Kościelna, Tykocin, Wyszki, Zawady

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”.

Zakres wsparcia	Budżet zrealizowany od początku realizacji LSR	
	Planowany	Zrealizowany
Kwota wsparcia na rzecz kosztów bieżących	883 903,62 zł	846 513,40 zł
Kwota wsparcia na rzecz aktywizacji	257 132,48 zł	97 434,37 zł
Razem	1 141 036,10 zł	943 947,77 zł

Źródło: Opracowanie własne na podstawie dostępnych danych i opracowań przygotowanych w trakcie realizacji LSR

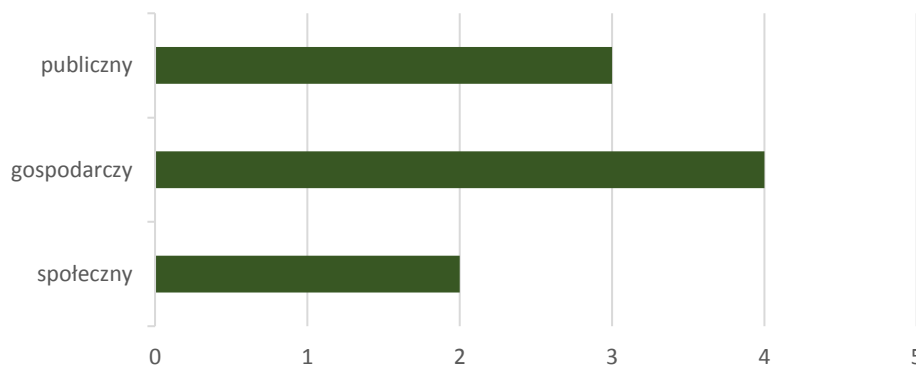
4.2. Rada LGD

Rada Stowarzyszenia w okresie objętym raportem zebrała się 31 razy. Posiedzenia zwoływane były w związku z ogłaszaniem naborów i dotyczyły oceny wniosków które wpłynęły w ramach poszczególnych naborów.

Posiedzenia były zwoływane również w związku z koniecznością wydawania opinii przez organ decyzyjny dotyczących zmian w umowach dokonywanych na wniosek beneficjentów. Tego typu posiedzenia odbywały się w głównej mierze bez osobistego udziału członków tj. za pomocą głosowania mailowego (na podstawie § 10 ust.6 Regulaminu Pracy Rady Stowarzyszenia N.A.R.E.W., stanowiącego załącznik do Uchwały Nr W/III/01/15 Walnego Zebrania Członków Stowarzyszenia N.A.R.E.W. z dnia 29 grudnia 2015r) .

W okresie objętym raportem zwiększony został skład rady z 11 osób do 15 osób. Ponadto zaistniała konieczność wyboru nowego członka rady w związku ze złożoną rezygnacją innego członka. Członkowie rady odbywali również szkolenia przewidziane w planie szkoleń stanowiącym załącznik do regulaminu pracy rady.

Wykres 2 Udział członków Rady Stowarzyszenia N.A.R.E.W. podziale wg. sektorów

Źródło: Opracowanie własne na podstawie dostępnych danych i opracowań przygotowanych w trakcie realizacji LSR

Stowarzyszenie N.A.R.E.W.-Narwiańska Akcja Rozwoju Ekonomicznego Wsi
Ul. Lipowa 4; 18-106 Turośń Kościelna; tel. i faks: 85 650 51 04
www.stowarzyszenienarew.org.pl; biuro@stowarzyszenienarew.org.pl

cnoroszcz, Kobylin-Borzymy, Poświętne, Krypno, Łapy, Sokoly, Suraz, Turośń Kościelna, Tykocin, Wyszki, Zawady

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”.

4.3. Zarząd Stowarzyszenia i Walne Zebranie Członków

Zarząd Stowarzyszenia, zgodnie z zapisami Statutu, składa się z od 11 do 18 członków. W obecnej kadencji Zarząd LGD liczy 18 członków.

Od czasu podpisania umowy do końca 2018r. odbyło się 29 posiedzeń Zarządu Stowarzyszenia. Zarząd Stowarzyszenia przygotował i zwołał 6 Walnych Zebrań Członków.

W ramach swoich kompetencji Zarząd podjął łącznie 93 uchwały (w 2016r. – 19, w 2017r. 54, w 2018r – 20), natomiast Walne Zebranie Członków podjęło łącznie 28 uchwał.

5. Warsztat refleksyjny

W dniu 14.02.2018 roku w Turośni Kościelnej odbyło się spotkanie przedstawicieli LGD – w szczególności członków Rady, pracowników biura oraz przedstawicieli lokalnej społeczności i organizacji, w celu przeprowadzenia warsztatu refleksyjnego – elementu ewaluacji wewnętrznej on-going wprowadzonej do realizacji w LGD Wytycznymi Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (Wytyczne 5/3/2017 z 18 sierpnia 2017 r.).

Zgodnie z ww. Wytycznymi MRiRW – na początku każdego roku LGD dokonuje ewaluacji wewnętrznej, której kulminacyjnym punktem jest przeprowadzanie ćwiczeń analityczno-refleksyjnych mających na celu dokonanie bieżącej analizy procesu wdrażania i jego efektów oraz zmian w otoczeniu LSR.

Celem spotkania była bieżąca analiza procesu wdrażania i jego efektów oraz zmian w otoczeniu LSR, tak aby lepiej rozumieć osiągnięte rezultaty i umieć z wyprzedzeniem oszacować, w jakim stopniu zbliżają one do osiągnięcia celów LSR.

Dyskusja koncentrowała się wokół zagadnień :

1. Czy realizacja finansowa i rzeczowa LSR przebiegała zgodnie z planem i można ją uznać za zadowalającą?
2. Czy jakość projektów wybieranych we wszystkich obszarach tematycznych jest zadowalająca? W jakim stopniu jakość składanych projektów wybieranych we wszystkich obszarach tematycznych wpływa na osiąganie wskaźników w zaplanowanym czasie? W jakich obszarach tematycznych jakość wniosków budzi wątpliwość? Jeżeli nie, to jak odbije się to na realizacji celów LSR? Co można zrobić, by podnieść jakość wniosków?
3. Czy przyjęty system wskaźników sprawdza się i dostarcza wszystkich potrzebnych informacji?
4. W jakim stopniu stosowane kryteria wyboru projektów spełniają swoją rolę?
5. Czy zmiana przepisów / wytycznych usprawniła wdrażanie LSR? Czy przepisy / wytyczne są jednoznaczne i pozwalają wybrać najlepsze wnioski? Czy pojawiają się wątpliwości odnośnie przepisów/wytycznych, jakie? Czy procedury naboru, wyboru i realizacji projektów są przyjazne dla beneficjentów? Jakie zmiany można wprowadzić w procedurach na tym etapie, by podnieść ich użyteczność? Co można zrobić, żeby poprawić

Stowarzyszenie N.A.R.E.W.-Narwiańska Akcja Rozwoju Ekonomicznego Wsi
Ul. Lipowa 4; 18-106 Turośń Kościelna; tel. i faks: 85 650 51 04
www.stowarzyszenienarew.org.pl; biuro@stowarzyszenienarew.org.pl

cnoroszcz, Kobylin-Borzymy, Poświętne, Krypno, Łapy, Sokoły, Suraz, Turośń Kościelna, Tykocin, Wyszki, Zawady

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”.

wdrażanie LSR? Jakie zmiany można wprowadzić na tym etapie, by podnieść ich użyteczność?

6. Zmiany w otoczeniu LSR. Jakie zmiany w sytuacji społeczno-gospodarczej nastąpiły i mogą mieć wpływ na dezaktualizację LSR?
7. Skuteczność działania biura LGD

Wnioski wypracowane podczas warsztatu :

- 1) należy usprawnić przepływ informacji ze strony Samorządu Województwa w kierunku LGD (w tym realizować cykliczne spotkania nt. aktualnych problemów i postępow wdrażaniu)
- 2) należy przyspieszyć proces oceny wniosków (w szczególności z zakresu EFS)
- 3) ograniczyć zmiany w prawie, które utrudniają funkcjonowanie biura oraz wnioskodawców.
- 4) przygotować propozycje aktualizacji kluczowych dokumentów, tj. Strategii Rozwoju Lokalnego , Kryteriów oceny operacji, w zakresie dostosowania wartości wskaźników możliwych do osiągnięcia oraz dookreślenia pojęć i definicji i zaktualizować adekwatność doboru kryteriów oceny do przedsięwzięć

Wnioski te zostały przyjęte do realizacji. Część z nich (aktualizacja Strategii, Kryteriów oceny) zostały zrealizowane w 100% - bo na ich realizację LGD miała bezpośredni wpływ, zaś część wniosków (ograniczenie zmian w prawie, przyspieszenie procesu oceny operacji, usprawnienie przepływu informacji) została zrealizowana w mniejszym lub większym stopniu. Ze względów oczywistych LGD nie na wszystkie działania mogła mieć znaczący wpływ. Zauważyć jednak należy, iż znacznie przyspieszono proces oceny wniosków w Departamencie EFS, znacznie poprawiła się jakość komunikacji pomiędzy podmiotami zaangażowanymi w proces oceny wniosków. Niestety, na zmiany w ogólnie obowiązującym prawie- LGD wpływu nie ma, choć o ile jest to możliwe – konieczność tych zmian jest zgłaszana.

6. Realizacja działań ujętych w Planie Komunikacji

Głównymi celami w ramach realizowanego przez Stowarzyszenie N.A.R.E.W. Planu Komunikacji są:

- Cel 1: Informowanie i motywowanie do wspólnej realizacji LSR N.A.R.E.W.
- Cel 2: Wsparcie potencjalnych beneficjentów LSR N.A.R.E.W.
- Cel 3: Aktywność LGD na rzecz skutecznej realizacji LSR N.A.R.E.W.

Stowarzyszenie N.A.R.E.W.-Narwiańska Akcja Rozwoju Ekonomicznego Wsi
Ul. Lipowa 4; 18-106 Turośń Kościelna; tel. i faks: 85 650 51 04
www.stowarzyszenienarew.org.pl; biuro@stowarzyszenienarew.org.pl

cnoroszcz, Kobylin-Borzymy, Poświętne, Krypno, Łapy, Sokoły, Suraz, Turośń Kościelna, Tykocin, Wyszki, Zawady

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”.

Realizacja Celu 1 odbywała się poprzez organizację konferencji, przygotowywanie ogłoszeń, organizację punktu informacyjnego, spotkań informacyjno-konsultacyjnych i udział w targach, warsztaty tematyczne.

W ramach Celu 2 realizowanymi działaniami komunikacyjnymi były przede wszystkim: doradztwo i szkolenia.

Jednocześnie mając na uwadze potrzebę weryfikacji realizowanych działań komunikacyjnych i podnoszenia ich jakości w ramach Celu 3 przeprowadzono przede wszystkim badania / analizy i ewaluację wnoszące rekomendacje, które posłużą do modyfikacji działań LGD. Każdemu z celów odpowiadają wskaźniki produktu oraz efekty (rezultaty).

Poniższa tabela przedstawia jak kształtowały się te wskaźniki na koniec 2018r. w podziale na poszczególne cele.

Zestawienie wskaźników realizacji Planu Komunikacji Stowarzyszenia N.A.R.E.W.

	Zestawienie zadań	Jednostka miary	Plan	Wykonanie 31.12.2018	Wartość osiągnięta w związku z realizacją operacji	Pozostało do osiągnięcia
1	REALIZACJA PLANU KOMUNIKACJI Z LOKALNĄ SPOŁECZNOŚCIĄ, W TYM:					
1.1	Kampania informacyjna nt. głównych założeń i efektów LSR na lata 2014-2020 oraz planowanych konkursów					
1.1.1	Konferencja otwierająca i podsumowująca					
	liczba konferencji	szt.	2	1	1	1
	liczba osób poinformowanych o głównych założeniach LSR na lata 2014-2020 i jej efektach	osoby	180	67	67	113
1.1.2	Ogłoszenia na stronie www Stowarzyszenia N.A.R.E.W.					
	liczba wejść na stronę www Stowarzyszenia	wejść	3000		12541	-9541
1.1.3	Ogłoszenia w prasie, mediach społecznościowych i w siedzibach instytucji publicznych					
		szt.	10		17	-7
1.1.4	Spotkania informacyjno-konsultacyjne w gminach LGD					
	liczba spotkań	szt.	77		24	53

Stowarzyszenie N.A.R.E.W.-Narwiańska Akcja Rozwoju Ekonomicznego Wsi
Ul. Lipowa 4; 18-106 Turośl Kościelna; tel. i faks: 85 650 51 04
www.stowarzyszenienarew.org.pl; biuro@stowarzyszenienarew.org.pl

cnoroszcz, Kobylin-Borzymy, Poświętne, Krypno, Łapy, Sokoly, Suraż, Turośl Kościelna, Tykocin, Wyszki, Zawady

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”.

	liczba ankiet satysfakcji	szt.	800		434	366
	liczba osób uczestniczących w spotkaniach informacyjno-konsultacyjnych	osoby	1000		554	446
	liczba osób zadowolonych ze spotkań przeprowadzonych przez LGD	osoby	500		434	66
1.1.5	Kontakt z pracownikiem LGD elektroniczny na stronie internetowej / kontakt telefoniczny / mailowy	szt.	150		244	-94
1.1.6	Przekazanie informacji do regionalnego Punktu Informacji o Funduszach Europejskich	szt.	10		11	-1
1.2	Kampania motywacyjna na rzecz zwiększenia uczestnictwa w realizacji LSR/lub wzrostu poparcia dla LSR					
1.2.1	Akcje motywacyjne (np. spotkania dot. prezentacji dobrych praktyk, spotkania nawiązujące partnerstwa projektowe, wyjazdy studyjne, warsztaty tematyczne, itp.)					
	liczba akcji motywacyjnych	szt.	20		9	11
	liczba ankiet satysfakcji	szt.	300		112	188
	liczba osób uczestniczących w akcjach motywacyjnych	osoby	300	0	165	135
	liczba osób zadowolonych z udziału w akcjach motywacyjnych zorganizowanych przez LGD	osoby	250	0	112	138
1.3	Kampania promocyjna założeń Lokalnej Strategii Rozwoju					
1.3.1	Komunikaty na stronie www Stowarzyszenia N.A.R.E.W. i na portalu społecznościowym					
	liczba wejść na stronę www Stowarzyszenia N.A.R.E.W.	wejść	3000		12542	- 9542
1.3.2	Materiały promocyjne	kpl.	15		25	-10
1.3.3	Broszury / foldery	tytuły	5		1	4
1.3.4	Akcje promocyjne (np. konkursy tematyczne, targi, wyjazdy studyjne, prezentacja promocyjna Stowarzyszenia podczas wydarzeń na obszarze LGD, itp.)					
	liczba akcji promocyjnych	szt.	51		30	21
	liczba uczestników akcji promocyjnych	osoby	31255		24892	6363
1.3.5.	Liczba osób, które uzyskały informację o LSR	osoby	21500		13017	8483

Stowarzyszenie N.A.R.E.W.-Narwiańska Akcja Rozwoju Ekonomicznego Wsi
Ul. Lipowa 4; 18-106 Turośl Kościelna; tel. i faks: 85 650 51 04
www.stowarzyszenienarew.org.pl; biuro@stowarzyszenienarew.org.pl

cnoroszcz, Kobylin-Borzymy, Poświętne, Krypno, Łapy, Sokoły, Suraz, Turośl Kościelna, Tykocin, Wyszki, Zawady

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”.

1.4	Profesjonalne wsparcie wnioskodawców					
1.4.1	Doradztwo indywidualne udzielane w biurze LGD, doradztwo udzielone przez pracownika LGD online na stronie internetowej / doradztwo telefoniczne / mailowe					
	liczba podmiotów, którym udzielono indywidualnego doradztwa	osoby	150		92	58
	liczba osób, którym udzielono indywidualnego doradztwa i które zawarły umowy o przyznanie pomocy	osoby	100		78	22
	liczba osób zadowolonych z udzielanego doradztwa przez LGD	osoby	150		92	58
1.5	Badania i analizy na rzecz efektywniejszej realizacji LSR w danym roku pod kątem ewentualnych zmian					
1.5.1	Wywiady, formularze na stronie www, ankiety papierowe i elektroniczne					
	liczba ankiet (zgłoszeń)	szt.	50		21	29
	liczba przedstawionych rekomendacji	szt.	10		10	0
1.5.2	Raport ewaluacyjny dot. realizacji LSR					
	liczba raportów dot. realizacji LSR	szt.	4		1	3
	liczba osób, które zapoznały się z wynikami badań	osób	1500		5922	-4422
2.	Zatrudnienie pracowników w łącznym wymiarze etatów zgodnie z § 5 ust. 1 pkt 3 umowy o przyznaniu pomocy	etaty	4,0		4,02	0
3.	Realizacja wykonanego planu szkoleń dla członków organu decyzyjnego i pracowników biura LGD					
3.1	Szkolenia podnoszące umiejętności członków organu decyzyjnego	osobodni	124		51	73
3.2	Szkolenia podnoszące umiejętności pracowników	osobodni	45		74	-29
4.	Realizacja doradztwa na rzecz potencjalnych beneficjentów LSR					
4.1	Szkolenia / warsztaty dla potencjalnych wnioskodawców					
	liczba szkoleń / warsztatów dla wnioskodawców	szt.	10	0	11	-1
	liczba ankiet satysfakcji	szt.	100	0	83	17
	liczba osób uczestniczących w szkoleniach dla wnioskodawców	osoby	100	0	83	17

Stowarzyszenie N.A.R.E.W.-Narwiańska Akcja Rozwoju Ekonomicznego Wsi
 Ul. Lipowa 4; 18-106 Turośl Kościelna; tel. i faks: 85 650 51 04
www.stowarzyszenienarew.org.pl; biuro@stowarzyszenienarew.org.pl

cnoroszcz, Kobylin-Borzymy, Poświętne, Krypno, Łapy, Sokoły, Suraz, Turośl Kościelna, Tykocin, Wyszki, Zawady

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”.

liczba osób zadowolonych ze szkoleń przeprowadzonych przez LGD	osoby	80		83	-3
--	-------	----	--	----	----

7. ANKIETA EWALUACYJNA

W dniu 02 stycznia 2019 r. poprzez zamieszczenie na stronie internetowej poproszono mieszkańców obszaru o wypełnienie ankiety monitorującej stopień realizacji Strategii Rozwoju Lokalnego kierowanego przez społeczność w okresie 2016-2018 wdrażanej przez LGD N.A.R.E.W. Ankieta była anonimowa i można było ją wypełnić w wersji elektronicznej lub w wersji papierowej.

Tym działaniem rozpoczęto procedurę sporządzania raportu ewaluacyjnego za okres 2016-2018.

Celem badania było określenie odbioru społecznego stopnia realizacji Strategii Rozwoju Lokalnego kierowanego przez społeczność w okresie 2016-2018 wdrażanej przez LGD N.A.R.E.W.

W badaniu wzięło udział 53 ankietowanych zamieszkałych na terenie obszaru realizacji LSR, w tym:

11 osób z gminy Kobylin Borzymy, 15 osób z gminy Wyszki, 9 osób z gminy Suraż, 5 osób z gminy Łapy, 2 osoby z gminy Choroszcz, 2 osoby z gminy Krypno, 2 z gminy Poświętne, 2 z gminy Sokoły, 2 z gminy Turośń Kościelna, 2 osoby z gminy Tykocin i 1 osoba z gminy Zawady.

Rodzaj ankietowanego:

- ❖ Rolnik- 13 ankietowanych
- ❖ Przedsiębiorca -7 ankietowanych
- ❖ Organizacja pozarządowa-3 ankietowanych
- ❖ Samorząd terytorialny – 23 ankietowanych
- ❖ Uczeń/Student- 2 ankietowanych
- ❖ Emeryt/Rencista -3 ankietowanych
- ❖ Osoba bezrobotna- 2 ankietowanych
- ❖ Osoba nieaktywna zawodowo -0
- ❖ Inne/ Pracownik fizyczny -1 ankietowany
- ❖ Inne/ instytucja kultury -1 ankietowany

Stowarzyszenie N.A.R.E.W.-Narwiańska Akcja Rozwoju Ekonomicznego Wsi
Ul. Lipowa 4; 18-106 Turośń Kościelna; tel. i faks: 85 650 51 04
www.stowarzyszenienarew.org.pl; biuro@stowarzyszenienarew.org.pl

Choroszcz, Kobylin-Borzymy, Poświętne, Krypno, Łapy, Sokoły, Suraż, Turośń Kościelna, Tykocin, Wyszki, Zawady

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”.

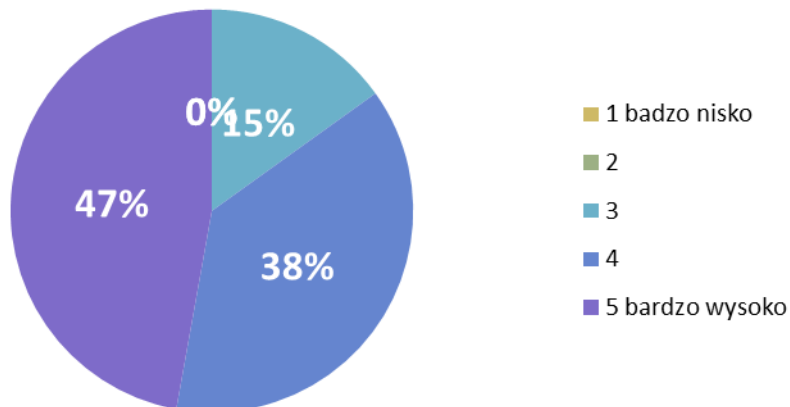
Ankieta obejmowała ocenę poprzez zadanie 4 pytań:

Pytanie nr 1- Jak oceniasz funkcjonowanie biura obszaru LGD N.A.R.E.W. zapewniającego obsługę mieszkańców? Proszę zaznaczyć wybraną odpowiedź w skali od 1 do 5, przy czym 1 to ocena bardzo niska, a 5 bardzo wysoka.

Jak oceniasz funkcjonowanie biura obszaru LGD N.A.R.E.W. zapewniającego obsługę mieszkańców?

Odpowiedzi na skali	%	Ilość
1 bardzo nisko	0%	0
2	0%	0
3	15%	8
4	38%	20
5 bardzo wysoko	47%	25
	n=	53

Jak oceniasz funkcjonowanie biura obszaru LGD N.A.R.E.W. zapewniającego obsługę mieszkańców?

Wnioski: Zważywszy na fakt iż żaden z respondentów nie zaznaczył 1 i 2 to znaczy ocen najniższych, określonych w ankiecie, stwierdzić należy iż obsługa mieszkańców w biurze LGD N.A.R.E.W. została oceniona wysoko, a w większości **bardzo wysoko**. 15% z badanej grupy oceniło w/w aspekt realizacji LSR na ocenę 3 co zmotywuje pracowników biura do jeszcze większego zaangażowania w celu podniesienia jakości pracy na rzecz mieszkańców.

Stowarzyszenie N.A.R.E.W.-Narwiańska Akcja Rozwoju Ekonomicznego Wsi
Ul. Lipowa 4; 18-106 Turośń Kościelna; tel. i faks: 85 650 51 04
www.stowarzyszenienarew.org.pl; biuro@stowarzyszenienarew.org.pl

cnoroszcz, Kobylin-Borzymy, Poświętne, Krypno, Łapy, Sokoły, Suraz, Turośń Kościelna, Tykocin, Wyszki, Zawady

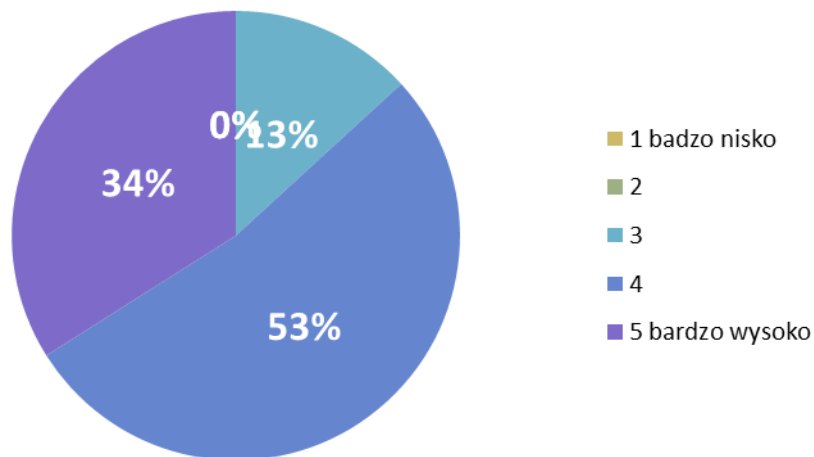

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”.

Pytanie nr 2- Jak oceniasz harmonogram naboru wniosków?

Jak oceniasz harmonogram naboru wniosków?		
Odpowiedzi na skali	%	Ilość
1 bardzo nisko	0%	0
2	0%	0
3	13%	7
4	53%	28
5 bardzo wysoko	34%	18
	<i>n=</i>	53

Jak oceniasz harmonogram naboru wniosków?

Wnioski: Harmonogram naborów był przez ankietowanych oceniony w znacznej większości bardzo wysoko.

Stowarzyszenie N.A.R.E.W.-Narwiańska Akcja Rozwoju Ekonomicznego Wsi
Ul. Lipowa 4; 18-106 Turośń Kościelna; tel. i faks: 85 650 51 04
www.stowarzyszenienarew.org.pl; biuro@stowarzyszenienarew.org.pl
Cnoroszcz, Kobylin-Borzymy, Poświętne, Krypno, Łapy, Sokoły, Suraż, Turośń Kościelna, Tykocin, Wyszki, Zawady

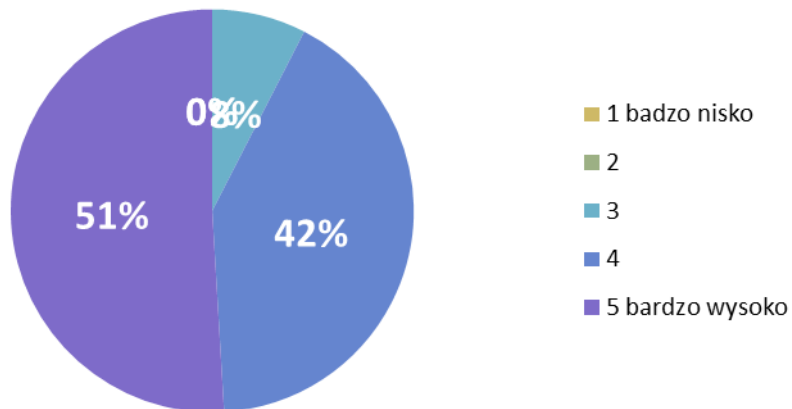
„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”.

Pytanie nr 3- Jak oceniasz dostęp informacji na stronie internetowej LGD N.A.R.E.W.?

Jak oceniasz dostęp informacji na stronie internetowej LGD N.A.R.E.W.?

Odpowiedzi na skali	%	Ilość
1 bardzo nisko	0%	0
2	0%	0
3	8%	4
4	42%	22
5 bardzo wysoko	51%	27
	<i>n=</i>	53

Jak oceniasz dostęp informacji na stronie internetowej LGD N.A.R.E.W.?

Wnioski: Wszelkie informacje na stronie <http://www.stowarzyszenienarew.org.pl/> umieszczane są na bieżąco, a strona funkcjonuje bez żadnych zakłóceń co doceniło 93% ankietowanych w tym 51% bardzo wysoko i 42% wysoko).

Pytanie nr 4- Jak oceniasz harmonogram realizacji planu komunikacji?

Jak oceniasz harmonogram realizacji planu komunikacji?

Stowarzyszenie N.A.R.E.W.-Narwiańska Akcja Rozwoju Ekonomicznego Wsi
Ul. Lipowa 4; 18-106 Turośń Kościelna; tel. i faks: 85 650 51 04
www.stowarzyszenienarew.org.pl; biuro@stowarzyszenienarew.org.pl

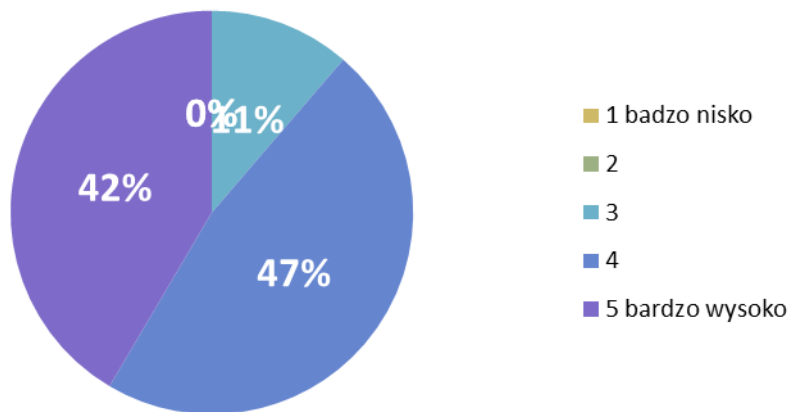
cnoroszcz, Kobylin-Borzymy, Poświętne, Krypno, Łapy, Sokoły, Suraz, Turośń Kościelna, Tykocin, Wyszki, Zawady

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”.

Odpowiedzi na skali	%	Ilość
1 bardzo nisko	0%	0
2	0%	0
3	11%	6
4	47%	25
5 bardzo wysoko	42%	22
	n=	53

Jak oceniasz harmonogram realizacji planu komunikacji?

Wnioski: Harmonogram realizacji planu komunikacji został oceniony w większości bardzo wysoko i wysoko. Żaden z ankietowanych nie zaznaczył ocen najniższych tzn. 1 i 2.

11% ankietowanych oceniło ten aspekt realizacji LSR na ocenę 3. Fakt ten ma związek z większym zapotrzebowaniem społecznym na spotkania i szkolenia skierowane do mieszkańców obszaru LGD N.A.R.E.W.

Wniosek ten został wysunięty na podstawie analizy pytania otwartego zawartego w ankiecie: „Jakie dodatkowe działania preferuje Pan/Pani w Planie Komunikacji (spotkania, szkolenia, prezentacje, broszury itp.)?”. W odpowiedzi na to pytanie 12 osób wpisało: broszury, spotkania i szkolenia dla mieszkańców.

W związku z powyższym- wychodząc naprzeciw oczekiwaniom społecznym - LGD N.A.R.E.W. do końca realizacji LSR zwiększy ilość spotkań i szkoleń skierowanych do mieszkań obszaru.

Stowarzyszenie N.A.R.E.W.-Narwiańska Akcja Rozwoju Ekonomicznego Wsi
Ul. Lipowa 4; 18-106 Turośń Kościelna; tel. i faks: 85 650 51 04
www.stowarzyszenienarew.org.pl; biuro@stowarzyszenienarew.org.pl

cnoroszcz, Kobylin-Borzymy, Poświętne, Krypno, Łapy, Sokoly, Suraz, Turośń Kościelna, Tykocin, Wyszki, Zawady

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”.

8. WNIOSKI

Okres objęty raportem, scharakteryzować można jako czas wytężonych działań LGD (w szczególności biura) na rzecz zapewnienia jak najwyższego poziomu osiągnięcia wskaźników opisanych w Lokalnej Strategii Rozwoju oraz zaplanowanych do realizacji w okresie 2016-2018 czyli w tzw. pierwszym kamieniu milowym. Jak pokazuje zamknięcie roku 2018, cel ten udało się osiągnąć w niemal 100 % (w niektórych działaniach poziom wskaźników osiągniętych przekracza sto procent, w niektórych jest bliski stu procentom) , a harmonogram naboru wniosków w przeprowadzonej ankiecie, oceniony został bardzo wysoko.

Stan ten daje podstawy aby sadzić, że realizacja Lokalnej Strategii Rozwoju LGD N.A.R.E.W. przebiega prawidłowo i , jeśli nie wystąpią nieprzewidziane zdarzenia mogące zaburzyć ten stan, osiągnięcie zakładanych efektów jest niezagrożone.

Jednakże, takie ustawienie priorytetów, spowodowało pewien niedosyt , jak pokazują wyniki badań ankietowych, w zakresie działań aktywizacyjnych czy motywacyjnych. Zważywszy jednak na fakt, iż w okresie objętym raportem konieczne było zintensyfikowanie działań biura na rzecz naborów wniosków (niejednokrotnie powtarzanych po wielokroć, tak by zrealizować założone wskaźniki), za uzasadniony należy uznać stan mniejszej realizacji działań aktywizacyjnych.

Stąd też, podsumowując raport, należy sprecyzować następujące wnioski :

- 1) należy dążyć do zwiększenia ilości spotkań z mieszkańcami
- 2) należy zwiększyć ilość wydawnictw, broszur
- 3) należy dążyć do zwiększenia ilości działań skierowanych do mieszkańców.

Wnioski te znajdują swoje odzwierciedlenie w wynikach ankiety monitorującej stopień realizacji LSR LGD N.A.R.E.W., przeprowadzonej w okresie 02- 15 stycznia 2019r. i powinny znaleźć się w planie działań LGD na kolejny okres.

Stowarzyszenie N.A.R.E.W.-Narwiańska Akcja Rozwoju Ekonomicznego Wsi
Ul. Lipowa 4; 18-106 Turośń Kościelna; tel. i faks: 85 650 51 04
www.stowarzyszenienarew.org.pl; biuro@stowarzyszenienarew.org.pl

cnoroszcz, Kobylin-Borzmy, Poświętne, Krypno, Łapy, Sokoły, Suraż, Turośń Kościelna, Tykocin, Wyszki, Zawady